

Særdeleshed i de finantsielle Love, der skulle virke i en længere Tid, maae studse og spørge os selv: Hvad kan være Grunden til en saa aabenbar Modsigelse? Seg for mit Bedkommende antager, at Finantsministeren har gjort den Betragtningssaaede gjældende for sig selv, at det vil være forbundet med altfor store praktiske Vanskeligheder at faae Værdierne frem. Seg maa tilstaae, at jeg er i Tvivl om Hensigtsmæssigheden af, hvad det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen) anførte, at hver Mand skulde angive Værdien af sin Eiendom; jeg troer ganske vist, at det vil kunne gøres paa enkelte Steder for mindre Landeidendomes Bedkommende, hvor der sidder et Sogneraad, som kan passe paa; men naar det ærede Medlem vil udvide sit Vil og gaae til de større Eiendomme og navnlig til saadanne, som ikke ere forbundne med Agerbrug, navnlig i Kjøbstæderne, saa vil han sikkert finde, at det er vanskeligt at komme til en klar Erkjendelse af, om en saadan Selvangivelse er af den Besskaffenhed, at den kan lægges til Grund for en Skatteansættelse. Saavidt jeg erindrer, er der i vort Naboland, i Sverrig, i et langt Tidrum — jeg troer siden 1810 — blevet benyttet en Burdering af en saadan Art, hvor Skatteyderne ere blevne satte i Skat under et væsentligt Hensyn til Værdien af de faste Eiendomme, de besidde. — Det, som dernæst maa tages i Betragtning i denne Sag, er Spørgsmaalet om, hvorvidt det hele Maskineri, som i denne Lov opstilles, er af den Besskaffenhed, at man kan vente at faae den Indtægt frem, som skal beskaffes, blot paa en nogenlunde tilfredsstillende Maade. Seg gjentager: jeg forlanger ingenlunde noget Absolut i den Henseende, men kun noget nogenlunde Tilfredsstillende; men det er dette, som jeg ikke kan nægte, at jeg har en ikke ganske ringe Tvivl om vil blive Tilfældet. Seg maa for det Første gjøre opmærksom paa, hvad der allerede er blevet berørt af flere ærede Talere, at den Deelagtighed, som man har tilkænkt Communalbestyrelserne, i flere Henseender ikke er heldig. Naar en æret tidligere Taler har omtalt den anden Side af Sagen, hvis Betydning jeg ikke vil mis kjende, nemlig at man giver dem Byrder

uden at give dem Rettigheder, maa jeg tilstaae, at jeg ikke lægger saamegen Vægt derpaa; thi oprigtigt talt troer jeg ikke, at selv om man giver dem Rettigheder, ville de føle sig saa særligt lettede i Byrderne. Men hvad jeg har stor Betænkelighed ved, er, at man paalægger Communalbestyrelserne et meget betydeligt Arbejde, som slet ikke har Noget med Kommunen at gjøre. Dette er den store Feil; det er noget heelt Andet end det System, vi have haft. Der var der paalagt Communerne en Skat; det var altsaa en Pligt for dem at bringe denne Skat tilveie, og gjorde de det ikke, vilde de faae det at føle. Men her er der paalagt dem et bethydningsfuldt og omfangsrigt Arbejde, som de ikke som Commune eller Communalbestyrelse have den allerfjærneste Interesse af at faae tilbørligt og rigtigt udført. Det er en uhyre Feil ved enhver saadan Indretning og navnlig ved en Skat, hvor det maa antages, at der i Communalbestyrelserne i Reglen kun vil findes ringe Tilbøielighed til at foretrække Hensynet til Statskassens Vel for Hensynet til deres Byesfallers, da at vente, at de skulde paatage sig at udføre Arbejdet paa tilfredsstillende Maade for det Heles Vel. Det vil aldrig gaae. Det vil gaae dermed, som det gaaer med de statistiske Dplysninger, som Communalbestyrelserne skulle meddele; ja, det vil ikke engang gaae saa godt. Ved de statistiske Dplysninger skader det nemlig ikke Noget i Kommunen, om de blive rigtige; men ved en Skat skader det Afskillige i Kommunen, om Angivelserne blive rigtige. Altsaa kan man ikke vente, som Menneffene i det Hele ere, og som Medlemmer af Communalbestyrelserne ogsaa ere, at det kunde lade sig gjøre at tilveiebringe et saa rigtigt og nøiagtigt Resultat som ønskeligt. Naar De ville see, hvad der da her er overdraget Communalbestyrelserne, ville De bemærke, at det er overordentlig vigtige Forretninger. Der er for det Første at tilveiebringe Mandtalslister, det vil altsaa sige, at de skulle bestemme, hvem der skal betale Skat, om en Mand er skattepligtig eller ei; de, som ikke ere opførte paa Mandtalslisterne, skulle ikke sættes i Skat. Det kan være, at det skal paalægges at tilveiebringe Berigtigelse i Mandtalslisterne; men det er ikke udtalt i Loven,